

“ปรับตัว...รับมือ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ”

ฉบับที่ 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2554)

Message from ACCCRN - ประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกในปัจจุบันนับเป็นเรื่องใกล้ตัว ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในทุกภูมิภาคทั่วทุกมุมโลก ซึ่งเป็นเรื่องที่ถูกภาคส่วนไม่ควรมองข้าม และต้องร่วมมือกันในการหาวิธีปรับตัวเพื่อพร้อมรับมือกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นให้ได้มากที่สุด

ตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา (ปี 2552 - 2553) สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยโดยการสนับสนุนจากมูลนิธิร็อกกีเฟลเลอร์ และภาคีเครือข่ายได้ดำเนินโครงการเครือข่ายเมืองในเอเชียเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ACCCRN) ภายใต้กรอบเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพเสริมสร้างความรู้ และความตระหนักแก่เมืองเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และแปลงกรอบแนวความคิดสู่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะผลักดันสู่นโยบายภาครัฐเพื่อประโยชน์สูงสุดของเมือง

ทั้งนี้ทางโครงการฯ ได้ถือเอาวาระช่วงต้นปีซึ่งเป็นช่วงเวลาของการเริ่มต้นที่ตีเปิดตัวสาร “ปรับตัว...รับมือ...การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” ฉบับปฐมฤกษ์ซึ่งเป็นสารรายสองเดือน สำหรับเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์ และแนวคิดเรื่องการปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนการดำเนินกิจกรรม

ต่างๆ ของโครงการฯ เพื่อสร้างความตระหนักให้ทุกภาคีเครือข่ายตื่นตัวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และสามารถรับมือได้ทันทั่วถึง

สำหรับสารในฉบับ เริ่มด้วยคอลัมน์ “ACCCRN ไฟท์ส” ทำความรู้จักกับ “โครงการ ACCCRN ในประเทศไทย” จากการบอกเล่าถึงความเป็นมา ความสำคัญ และวิธีการดำเนินงานของโครงการ ตลอดจนการรายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหว และกิจกรรมต่างๆ ของโครงการที่จัดขึ้นใน “รอบรู้ ACCCRN” และปิดท้ายกับเกาะติดสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับโลกใน “สารพันจักมาเล่ากับ ACCCRN” เตรียมพลิกหน้าถัดไปเพื่อเข้าสู่เนื้อหาสาระมากมาย แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า “ไซคดี ปีกระต่ายทอง” นะคะ...สวัสดีค่ะ

เมื่อสภาพภูมิอากาศ...เปลี่ยนแปลง...ถึงเวลาแล้วที่เราทุกคน
ต้อง...ปรับตัว...เพื่อการดำรงชีวิตที่...เป็นสุข

ACCCRN กับ การเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศ

โครงการ “เครือข่ายเมืองในเอเชียเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือ Asian Cities Climate Change Resilience Network (ACCCRN)”

เริ่มดำเนินโครงการในประเทศไทย เมื่อปี 2552 เป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิร็อกเกิ้ล (The Rockefeller Foundation)

มุ่งส่งเสริมให้ 10 เมือง ใน ประเทศไทย เวียดนาม อินโดนีเซีย และอินเดีย มีศักยภาพและความพร้อม เพื่อเตรียมรับมือกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้วยสิ่งเห็นว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดัชุมชนเมือง ซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยขนาดใหญ่และมีความหนาแน่นสูงย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินในระดับรุนแรง

ความมุ่งหมายหลักโครงการฯ

พัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างความรู้ และความเข้าใจเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความเสี่ยง และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จะมีต่อเมือง แก่ภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ซึ่งนำไปสู่การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การรับมือกับผลกระทบดังกล่าว การแปลงแผนยุทธศาสตร์ลงสู่การปฏิบัติ รวมถึงการผลักดันสู่ระดับนโยบายภาครัฐ เพื่อให้เกิดการสนับสนุนการดำเนินโครงการอย่างยั่งยืน

ระยะเวลาการดำเนินโครงการฯ

- ระยะที่ 1 การคัดเลือกเมือง (City Selection)
- ระยะที่ 2 การเสริมสร้างศักยภาพเมืองโดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาคี (City Engagement and Capacity Development) โดยจัดทำยุทธศาสตร์มาตรการและโครงการที่มีความเหมาะสมกับสภาพและภาวะความเสี่ยงของเมือง
- ระยะที่ 3 การดำเนินโครงการต่างๆ (Projects Implementation) ตามที่ได้พัฒนาไว้ในระยะที่ 2 และการเผยแพร่โครงการ (Dissemination)

เมืองนำร่อง

โครงการมีเมืองนำร่องหลัก 2 เมือง ได้แก่ เมืองเชียงราย และเมืองหาดใหญ่

เมืองในความหมายของ ACCCRN

พื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจำนวนประชากรดังกล่าวมักจะมีมากจนเกินขีดความสามารถในการรองรับ (Carrying Capacity) ของระบบนิเวศในการผลิตอาหารและน้ำ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชากรในพื้นที่

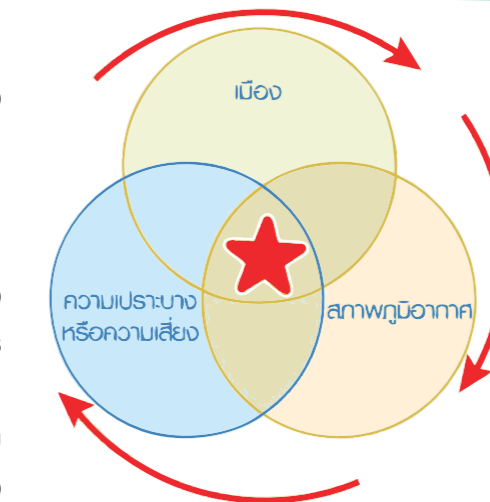
การปรับตัวเพื่อรับมือของเมือง

หมายถึง การปรับเปลี่ยนระบบทั้งบุคคล สังคม สถาบัน และนโยบายเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งการรับมือนั้นอาจเป็นกิจกรรมเฉพาะอย่าง หรือเปลี่ยนทั้งระบบ เช่น การปรับเปลี่ยนพื้นที่สีเขียว หรือปรับวิถีและแบบแผนการผลิตของเกษตรกรให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ ในขณะนั้น ทั้งนี้การปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

อาจเป็นรูปแบบเชิงนโยบาย เช่น การปรับผังเมืองให้รองรับกับภัยพิบัติต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น การเรียนรู้เกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยง ตลอดจนการประเมินทางเลือก และแนวทางในการรับมือ

ระบบเมืองกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ประกอบไปด้วยโครงสร้างทางกายภาพ ระบบนิเวศ ระบบเศรษฐกิจ และระบบสังคม ซึ่งระบบทั้งสี่ ต่างมีความซับซ้อน เกี่ยวพันซึ่งกันและกัน ทั้งยังเป็นปัจจัยที่ทำให้ระดับความเสี่ยงของแต่ละเมืองจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแตกต่างกันด้วย

ความเสี่ยงของเมืองและผลกระทบ

การเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิและปริมาณน้ำฝน สภาพอากาศที่เลวร้าย เช่น พายุ น้ำท่วม ความแห้งแล้ง และ การเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อเมือง และชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรใน

เมืองโดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เมื่อมีเหตุการณ์ใดๆเกิดขึ้น ผลกระทบต่างๆ อาจรุนแรงยิ่งขึ้นหากเมืองไม่มีระบบการบริหารจัดการ หรือการรองรับที่เพียงพอ นอกจากนี้ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมก็จะส่งผลกระทบต่อความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นในเมืองด้วย ทั้งยังเป็นปัจจัยที่ทำให้ระดับความเสี่ยงของแต่ละเมืองแตกต่างกัน

เมืองเชียงราย - โครงการพัฒนาพื้นที่เขตเมืองเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก โดยมีพื้นที่ดำเนินการอยู่บริเวณหนองน้ำสาธารณะหนองปิ้ง และพื้นที่การเกษตรโดยรอบกว่า 400 ไร่ โดยการปฐมนิเทศน์ เพิ่มพื้นที่สีเขียว และอนุรักษ์แหล่งน้ำให้มีระบบนิเวศที่สมดุลเพื่อใช้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำในช่วงฤดูฝน และสำรองน้ำไว้ใช้ในหน้าแล้ง รวมถึงรณรงค์เพื่อลดการเผาตอซังในนาข้าวของเกษตรกร ซึ่งเป็นสาเหตุของหมอกควันที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยว และสุขภาพของประชากรในท้องถิ่น เช่น เกิดโรคมะเร็งทางเดินหายใจ

การประเมินผลกระทบ
และความเสี่ยงจากการ
เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
(Climate Vulnerability
Assessments)

เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้เมืองมีความเข้าใจว่า บุคคล ชุมชน และเมืองจะได้รับผลกระทบอย่างไรจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงทำให้เมืองสามารถวิเคราะห์ศักยภาพของตนเองว่าสามารถปรับตัว หรือรับมือกับผลกระทบนั้นได้มากน้อยเพียงใด

การประเมินนี้เป็นข้อมูลที่สำคัญที่จะต้องนำเข้าสู่กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และความคิดเห็น” ที่เรียกว่า Shared Learning Dialogue หรือ SLD ซึ่งเป็นการร่วมมือระหว่างเมืองและภาคีเครือข่ายเพื่อวางแผนยุทธศาสตร์ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โครงการนำร่องใน 2 เมืองหลัก

เมืองหาดใหญ่ - โครงการเครือข่ายบริหารจัดการอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา โดยเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในชุมชนนำร่องที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย เพื่อสามารถป้องกันและรับมือได้อย่างทันก่วงที่ ทั้งยังเพิ่มแผนพัฒนาศักยภาพชุมชนให้ชุมชนมีส่วนร่วมโดยจัดตั้งและฝึกอบรมอาสาสมัครชุมชนเพื่อเฝ้าระวัง แจ้งเตือน และให้ความช่วยเหลือชุมชนในกรณีหากเกิดอุทกภัย

ACCCRN ร่วมกิจกรรมในงาน “จับมือร่วมใจ รับภัยโลกร้อน” ครบรอบ 90 ปี

สภาภาคไทย

โครงการเครือข่ายเมืองในเอเชียเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เข้าร่วมกิจกรรมในงาน “จับมือร่วมใจ รับภัยโลกร้อน” เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนาสำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ สภาภาคไทย ครบ 90 ปี

โดยกิจกรรมในงานมีการร่วมออกบูธเผยแพร่โครงการฯ และจัดกิจกรรมการสัมมนา กลุ่มย่อย “ถอดรหัสวิกฤตน้ำท่วม... ปัญหา และทางออก” ซึ่งได้รับเกียรติจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านผังเมือง *ดร.ธงชัย ไธสงอินทร์ สถาปนิกชำนาญการพิเศษ* จากสำนักผังเมืองรวม และผังเมืองเฉพาะ: และสำนักงานผู้ประสานงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กรมโยธาธิการและผังเมือง ตัวแทนคณะทำงานโครงการฯ ในพื้นที่ภาคใหญ่ *คุณสมพร สิริโปรธานนท์ รองประธานหอการค้าจังหวัดสงขลา* ประธานคณะทำงานโครงการฯ *คุณกิติเรกฤทธิ์ ทเวภาณุจน์ ผู้อำนวยการส่วนช่างสุขาภิบาล* สำนักการช่าง เทศบาลนครหาดใหญ่ และ *คุณสรรเสริญ สิกธิสม: หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการและแผน* จากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสงขลา ร่วมเสวนาบนเวที เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับน้ำท่วม รวมถึงปัญหา อุปสรรค วิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหายจากกรณีน้ำท่วมหาดใหญ่ที่ผ่านมา โดยมี *คุณวสันต์ เตชะวงศ์ธรรม บรรณาธิการอำนวยการ* จากสำนักพิมพ์ทางช้างเผือก ให้เกียรติเป็นผู้ดำเนินรายการ ซึ่งบรรยากาศภายในห้องเสวนามีการแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันอย่างเข้มข้นระหว่างผู้เข้าร่วมเสวนา และวิทยากร

ACCCRN ร่วมสร้างความตระหนักเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับชุมชนเมืองในงานวันสิ่งแวดล้อมเทศบาลนครเชียงราย “รักพ่อ รักนครเชียงราย รักสิ่งแวดล้อม” ประจำปี 2553

โครงการ ACCCRN ในฐานะภาคีเครือข่ายร่วมออกบูธกิจกรรมในงานสิ่งแวดล้อมไทยจัดโดยเทศบาลนครเชียงราย ในวันที่ 3 ธ.ค. ที่ผ่านมา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมสร้างความตระหนักถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแก่ชุมชนเมืองในการปรับตัวและรับมือ

ภายในบูธโครงการฯ จัดกิจกรรมเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีคณะครูและนักเรียนในโรงเรียนเขตเทศบาลนครเชียงราย ให้ความสนใจอย่างคับคั่ง

ACCCRN สนับสนุน

การจัดซื้อวิทยุสื่อสารเพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งให้ระบบเตือนภัยเมืองขนาดใหญ่

ดร.จำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์ (ขวา) ผู้อำนวยการอาวุโส สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ได้มอบงบประมาณภายใต้โครงการฯ เพื่อสนับสนุนการจัดซื้อวิทยุสื่อสาร ให้เทศบาลนครหาดใหญ่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสองเมืองนำร่องของโครงการฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายการสื่อสารให้ครอบคลุมพื้นที่ในเมืองในการรับมือเมื่อเกิดภัยพิบัติธรรมชาติ โดย นายไพโร พัฒโน (กลาง) นายกเทศมนตรีนครหาดใหญ่ และนายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับมอบผ่านพิธีเปิดโครงการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลในการจัดการเมืองสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ DELGOSEA ซึ่งจัดขึ้นที่เมืองพัทยา และมี นายปีเตอร์ คอฟฟินเจอร์ (ซ้าย) ผู้อำนวยการโครงการ DELGOSEA ได้ร่วมถ่ายภาพร่วมกัน

10/10/10 เทศกาลนครเข็ญรายจับมือสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยร่วมลด CO2 ที่ระดับ "350 ppm" เพื่อรักษาภาวะสมดุลโลก

เทศกาลนครเข็ญรายร่วมกับสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย จัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์และสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนตระหนักถึงปัญหาภาวะโลกร้อน อีกทั้งภัยพิบัติที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้วยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและใช้พลังงานอย่างประหยัดเพื่อลดความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ให้อยู่ที่ 350 ppm (ppm:part per million หรือ 350 ส่วนต่อล้านส่วน) ซึ่งถูกกำหนดเป็นเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั่วโลก และเป็นระดับที่ปลอดภัยต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และสิ่งมีชีวิต กิจกรรมรณรงค์ลดโลกร้อนนี้อยู่ภายใต้ "10/10/10 โกลบอล เวิร์ก ปาร์ตี้" ซึ่งจัดต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 โดยกลุ่ม 350.org และมีกว่า 180 ประเทศทั่วโลกร่วมมือกันจัดกิจกรรมดังกล่าว

ACCCRN ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างชุมชนสุขภาพเพื่อส่งเสริมศักยภาพเมืองในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในงาน "ตลาดนัดคนรักสุขภาพ" (Songkhla Health Fair 2010)

คณะทำงานโครงการ ACCCRN เมืองหาดใหญ่ ร่วมออกบูธประชาสัมพันธ์โครงการฯ และจัดกิจกรรมเสวนาภายใต้หัวข้อ "การปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจังหวัดสงขลา" ในงาน "ตลาดนัดคนรักสุขภาพ" (Songkhla Health Fair 2010) เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2553 ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวคิดการปรับตัวกับภาคีเครือข่าย ทั้งยังสร้างและผลักดันชุมชนสุขภาพ: หวังเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมศักยภาพเมืองเพื่อพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การบ้านจากแคนคูน ลู่เวทีโลกร้อนปีหน้า ที่เมืองเดอบิน

ปิดฉากเวทีโลกร้อนที่ "แคนคูน" เม็กซิโก ตลอด "เอกสารเจราจา" รักษาระดับอุณหภูมิโลกไม่เกิน 1.5 องศา แต่ไม่บรรลุข้อตกลง เตรียมบทต่อปีหน้าที่แอฟริกาใต้

จากการประชุมภาคีสมาชิกอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (COP-16) ที่เมืองแคนคูน ประเทศเม็กซิโก จากวันที่ 29 พ.ย. จนถึง 11 ธ.ค. 2553 ที่ผ่านมา ผลการประชุมไร้ข้อสรุปอย่างเป็นทางการ ทำได้เพียงเอกสารข้อตกลง ไม่บรรลุพิธีสารตามเป้าหมาย ท่ามกลางความคาดหวังจากผู้เข้าร่วมประชุมทั่วโลกกว่า 10,000 คน

ดร.สิตานนท์ เจษฎาพิพัฒน์ นักวิชาการในทีมเจรจาโลกร้อนของประเทศไทย ได้ให้ความคิดเห็นหลังการออก "ข้อตกลงแคนคูน" หรือ Cancun Agreement เพื่อใช้เป็นกรอบการทำงานสำหรับการประชุมโลกร้อนที่เมืองเดอบิน ประเทศแอฟริกาใต้ในปีหน้า ว่าการที่เจ้าภาพพยายามสืบระดับผู้นำในโค้งสุดท้ายของเวที เพื่อให้สามารถบรรลุหรือสามารถเกิดข้อตกลงออกมาในครั้งนี้ เป็นเพียงแค่การรักษาหน้าของเม็กซิโกเท่านั้น เนื่องจากเคยประกาศไว้แต่แรกว่าจะไม่ให้เวทีโลกร้อนครั้งนี้ต้องล้มและไม่โปร่งใสอย่างที่เคยเกิดขึ้นที่โคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์ก

"ผมไม่รู้สึกแปลกใจมากเท่าไรที่เห็นบทสรุปออกมาอย่างนี้ เพราะการเจรจาตลอด 2 สัปดาห์ที่ค่อนข้างเครียดตั้งแต่คณะเจรจาดังระดับชาติผู้นำ บรรยากาศการดกในเนื้อหาต่างๆ ระหว่างประเทศพัฒนาแล้วกับกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่นำโดยกลุ่ม จี 77+ จีน พบว่าเขาไม่ยอมลงให้เลย ทำให้เนื้อหาสาระสำคัญที่เป็นกรอบเจรจาในรอบที่แล้วยังคงไม่สามารถถดถอยเสียบ และสามารถตกลงในรายละเอียดใดๆ ได้"

"ส่วนหนึ่งคงเกิดจากบรรยากาศของความไม่ไว้วางใจที่เกิดขึ้น เพราะทุกประเทศเริ่มหวาดระแวงระบบขององค์การสหประชาชาติที่ปล่อยให้เกิดการหารือนอกเวลา และมีมุมมองต่างๆ ท้ายสุดจึงได้แค่เห็นกรอบที่ไม่ค้ำหน้า การตกลงกันเพื่อให้ได้ข้อตกลงที่แยๆ อาจจะแยกว่าการที่ไม่ได้ข้อตกลงเลยด้วยซ้ำ"

สอดคล้องกับความเห็นของบิลทูล ทรูสตีโรตม์ ผู้อำนวยการสถาบันธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ที่วิเคราะห์ว่า Cancun Agreement เป็นเพียงแค่การรักษากระบวนการ และระบบเจรจาภายใต้อนุสัญญาโลกร้อน ให้ยังคงดำเนินต่อไปได้เท่านั้น แต่ยังไม่ได้รักษาโลกให้พ้นจากภาวะโลกร้อน เนื่องจาก ยังไม่มีคำตอบเรื่องตัวเลขเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งอยู่ภายใต้เป้าหมายการควบคุมอุณหภูมิไม่ให้เกิน 2 องศาเซลเซียส จากเดิมระบุให้

ชาติพัฒนาแล้วต้องลดก๊าซ 13-17% จากระดับปล่อยในปี 1990 แต่นักวิทยาศาสตร์ในนามกลุ่ม Climate Action Tracker ประเมินว่าเนื้อหาผลสรุปของข้อตกลงแคนคูนจะยังคงทำให้อุณหภูมิโลกยังคงสูงขึ้น 3.2 องศาเซลเซียสภายในศตวรรษนี้

และ "ข้อค้นพบสำคัญจากเนื้อหาเอกสารแคนคูนถึง 2 ฉบับ ก็คือ ภาพรวมประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งไทยได้ถูกใส่เข้าไปในอยู่ในพันธกรณีแบบมีเงื่อนไขร่วมรับผิดชอบการแก้ปัญหาโลกร้อนให้มากขึ้นขณะที่ประเทศพัฒนาแล้วได้รับความยืดหยุ่นจากพันธกรณีการลดก๊าซมาสู่ระบบการกำหนดเป้าหมายแบบสมัครใจ ซึ่งเม็กซิโกที่ใส่ไว้ในเนื้อหาจะใส่คำว่าแค่กระตุ้น และ ไม่ได้บอกว่าเป็นข้อตกลง หรือ ตัดสินใจ แต่จุดนี้เป็นสาเหตุสำคัญที่โลกร้อนไม่ได้อยู่กับเอกสารถึง 2 ฉบับ เพราะเหมือนกับการเขียนเช็คเปล่าให้ประเทศพัฒนาแล้ว จึงมองไม่เห็นหลักประกันว่าชาติพัฒนาจะยอมเสนอเป้าหมายลดก๊าซได้เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาโลกร้อน"

ทั้งนี้จากการประชุมดังกล่าว องค์การสหประชาชาติพยายามผลักดันการพัฒนากองทุนสีเขียว หรือ GREEN FUND ซึ่งเป็น กองทุนที่จะระดมเงินช่วยเหลือไปให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา เพื่อนำไปใช้ในการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำและโครงการที่เกี่ยวข้องกับการรักษาสิ่งแวดล้อม ก็หวังว่าผลสำเร็จของการประชุมจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาโลกร้อนที่ได้รับผลกระทบกันทั่วหน้าทุกประเทศได้

อย่างไรก็ตามบทสรุปจากแคนคูนทั้งหมดนี้เป็นเพียง "การบ้านข้อใหญ่" สำหรับการพบกันในปีหน้าที่เมืองเดอบิน แอฟริกาใต้ ซึ่งคาดหวังว่าจะเห็นความชัดเจนของกลไกจากข้อตกลงดังกล่าว

ที่มา <http://www.bangkokbiz.com>, www.suthichaiyoon.com และ <http://ngosthailand.com>

สรุปสถานการณ์อุทกภัยประเทศไทย

ปี 2553 เสียหายหลายหมื่นล้านบาท

ตลอดปี 2553 เป็นปีที่ประเทศไทยประสบกับอุทกภัยที่กล่าวได้ว่าหนักที่สุดในรอบหลายสิบปี เนื่องจากฝนตกหนักในหลายพื้นที่ช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน ซึ่งสถานการณ์อุทกภัยดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายอย่างหนักถึงชีวิตและทรัพย์สินในหลายพื้นที่ของประเทศ จากรายงานกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทยสรุปว่ามีพื้นที่ประสบอุทกภัยทั้งสิ้น 39 จังหวัด 381 อำเภอ 2,803 ตำบล 24,294 หมู่บ้าน ประชาชนได้รับความเดือดร้อน 1,786,804 คนหรือ 5,961,812 คน

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

พศ.ดร.สนวพรรณ พลวิชัย

ผู้อำนวยการศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย คาดการณ์ว่าอุทกภัยครั้งนี้จะสร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนและทางราชการราว 8,000-10,000 ล้านบาท ภาครัฐอาจต้องใช้งบประมาณชดเชย แก้ปัญหา และช่วยเหลือผู้ประสบภัยไม่ต่ำกว่า 1-2 หมื่นล้านบาท มีผลกระทบต่อดัชนีการขยายตัวของเศรษฐกิจในปีนี้อย่างน้อย 0.2% ของจีดีพี

ในขณะที่ ดร.สมชัย จิตสุชน

ผู้อำนวยการวิจัยด้านการพัฒนาเศรษฐกิจส่วนรวมและการกระจายรายได้ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ประเมินว่าปัญหาอุทกภัยและปัญหาเงินบาทแข็งค่ารวมกัน น่าจะส่งผลให้จีดีพีลดลงประมาณ 1% ทำให้อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจในปีนี้อาจเหลือ 6%

ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สรุปว่าพื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายกว่า 4 ล้านไร่ เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน 1.5 แสนราย นาข้าวได้รับผลกระทบมากที่สุด คิดเป็น 1.7 ล้านไร่ ถั่วปศุสัตว์และถั่วปรางค์ได้รับผลกระทบ 1 แสนราย ซึ่งเมื่อนับรวมกับความเสียหายจากอุทกภัยนับตั้งแต่เดือนสิงหาคมเป็นต้นมา รวมเกษตรกรได้รับความเดือดร้อน 2.9 แสนราย ผลผลิตอ้อยลดลง 109,000 ตัน ส่งผลต่อการผลิตน้ำตาลทราย ที่จะลดลงกว่า 10 ล้านกิโลกรัม ในปี 2554 เนื่องจากพื้นที่ปลูกอ้อยได้รับความเสียหายกว่า 1 หมื่นไร่ และปริมาณการผลิตข้าวเจ้าในประเทศปีนี้อาจลดลงถึง 6.5% บังให้ข้าวมีราคาสูงขึ้น

ผลกระทบต่อสาธารณสุข

จากรายงานกระทรวงสาธารณสุขมีจำนวนผู้ป่วยจากการประสบภัยอุทกภัยทั้งสิ้นกว่า 107,000 ราย

ผลกระทบต่อคมนาคม

จากภาวะฝนตกหนักทำให้น้ำป่าไหลหลากเข้าท่วมเส้นทางสายต่างๆ กรมทางหลวงได้รายงานน้ำท่วมและสะพานชำรุดรวม 13 จังหวัด กว่า 70 สายทาง

อย่างไรก็ตามจากสถานการณ์น้ำท่วมใหญ่ของประเทศครั้งนี้ ดร.สมิทธ ธรรมสโรช ประธานกรรมการมูลนิธิสภาเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ และอดีตอธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา กล่าวว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นมาจากการขาดนโยบายการเตือนภัยธรรมชาติที่ชัดเจนของภาครัฐ ทำให้หน่วยงานต่างๆ ไม่สนใจ หรือขาดการประสานงานกันข้อมูลจากการทำนายล่วงหน้านับเดือนจึงไม่มีประโยชน์

“การเตือนภัยธรรมชาติ หลีกๆ ต้องมี 3 อย่างด้วยกัน คือ 1.ข้อมูล 2.ผู้ที่นำข้อมูลนี้ไปใช้ในการปฏิบัติ และ 3.การเตือนภัย แต่ปัญหาคือต่างคนต่างทำ สุดท้ายก็ไม่มีประโยชน์อะไรขึ้นมา กรมอุตุนิยมวิทยาเตือนภัยมาแล้ว 20 กว่าฉบับมีการบอกถึงขั้นฝนตกหนักตรึงตรอนนี้ ปริมาณเท่านี้จะทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน ถ้าคนที่ได้รับการเตือนถือไปปฏิบัติตาม เอาไปบอกผู้บริหารท้องถิ่น ให้มีคำสั่งอพยพ หรือหากทางป้องกันหาคะสอบทราย ขุดลอกหนองบึงให้ทางน้ำไหลได้คล่อง รวมถึงเตือนประชาชนให้ยกของไว้ล่วงหน้าหรือเตรียมเก็บกักอาหารไว้ ความเสียหายมันก็จะน้อยลง”

ที่มา <http://th.wikipedia.org/wiki/2553> และ http://www.en.mahidol.ac.th/thai/news/envi_news